

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 4 grudnia 2023 r.

Poz. 8891

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.1100.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 29 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LX/75/2023 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 30 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Krzyżanowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024, w części określonej w:

1. § 10 ust. 3 załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 5a ust. 1 zd. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 571), dalej jako „ustawa”,
2. § 10 ust. 4 załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 5a ust. 1 w zw. ust. 3 ustawy,
3. § 12 ust. 6 załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 5a ust. 1 w zw. art. 5 ust. 3 ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 października 2023 r. Rada Gminy Krzyżanowice przyjęła uchwałę Nr LX/75/2023 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Krzyżanowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024, dalej jako „uchwała”. Załącznik do uchwały stanowi Program Współpracy Gminy Krzyżanowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 5a ust. 1 i ust. 4 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 31 października 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w tej części z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z art. 5a ust. 1 i ust. 4 ustawy – *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności:*

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2;

- 5) *priorytetowe zadania publiczne;*
- 6) *okres realizacji programu;*
- 7) *sposób realizacji programu;*
- 8) *wysokość środków planowanych na realizację programu;*
- 9) *sposób oceny realizacji programu;*
- 10) *informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;*
- 11) *tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.*

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, w pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że powtarzanie (w tym z ich równoczesną modyfikacją) przepisów ustawowych w treści aktu prawa miejscowego jest niezgodne z zasadami poprawnej legislacji i stanowi wykroczenie poza zakres ustawowego upoważnienia.

Powyższe uwagi należy odnieść do:

- § 10 ust. 3 załącznika do uchwały, zgodnie z którym. *Roczny Program uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.* Przepis ten stanowi powtórzenie art. 5a ust. 1 zd. 2 ustawy, jak również przekroczenie delegacji ustawowej, gdyż Rada Gminy nie posiada upoważnienia do określenia terminu sporządzenia przedmiotowego Programu;

- § 10 ust. 4 załącznika do uchwały, zgodnie z którym *Wójt przedkłada Radzie sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 maja następnego roku za rok poprzedni.* Przepis ten stanowi modyfikację art. 5a ust. 3 ustawy, jak również przekroczenie delegacji ustawowej, gdyż Rada Gminy nie posiada upoważnienia do nałożenia obowiązku sporządzenia przez Wójta sprawozdania z realizacji Programu oraz terminu jego przedłożenia organowi stanowiącemu.

Organ nadzoru zwraca również uwagę, że wprowadzenie zacytowanych powyżej przepisów do treści *Programu współpracy Gminy Krzyżanowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024* jest bezprzedmiotowe. Program, o którym mowa w § 10 ust. 3, został przecież przyjęty przedmiotową uchwałą (podjętą przez Radę na sesji w dniu 30 października 2023 r.), a sprawozdaniem z realizacji tego programu, o którym mowa w § 10 ust. 4, będzie tylko jedno sprawozdanie, które Wójt jest zobowiązany przedłożyć Radzie do 31 maja 2025 r. (z realizacji Programu w 2024 r.).

Ponadto Rada w § 12 ust. 6 załącznika do uchwały przyjęła, że *Komisja obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów.* W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja Programu narusza w sposób istotny zasadę jawności współpracy organów władzy publicznej i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, wyrażoną w art. 5 ust. 3 ustawy. Zasada jawności ma zastosowanie do wszelkich kwestii, które są związane z relacjami między organami administracji a podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, a więc również do funkcjonowania komisji konkursowych. Niniejsze stanowisko znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 25 czerwca 2014 r., sygn. akt III SA/Wr 180/14 (publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Krzyżanowice w wyżej wymienionym zakresie, istotnie naruszyła art. 5a ust. 1 i ust. 3 w zw. art. 5 ust. 3 ustawy.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części załącznika do uchwały.

Omawiane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego

początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr LX/75/2023 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 30 października 2023 r. *w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Krzyżanowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024*, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz